

5. Grupy a tělesa

Cv. 5.1 Zjistěte, zda je grupou:

- (a) $(\mathbb{Q}, \cdot)$,
- (b) $(\mathbb{Q}, -)$,
- (c) $(\mathbb{Q} \setminus \{0\}, \circ)$, kde $a \circ b = |ab|$ pro všechna $a, b \in \mathbb{Q}$,
- (d) $(\mathbb{Q}, \circ)$, kde $a \circ b = \frac{a+b}{2}$ pro všechna $a, b \in \mathbb{Q}$,
- (e) $(\mathbb{Q}, \circ)$, kde $a \circ b = a + b + 3$ pro všechna $a, b \in \mathbb{Q}$,
- (f) $(\mathcal{F}, +)$, tj. množina $\mathcal{F}$ všech reálných funkcí jedné proměnné s operací sčítání funkcí,
- (g) množina rotací v $\mathbb{R}^2$ kolem počátku s operací skládání zobrazení,
- (h) množina posunutí v $\mathbb{R}^2$ s operací skládání zobrazení.

Cv. 5.2 Vyplňte tabulku pro binární operaci $\circ$ na G tak aby $(G, \circ)$ byla grupou s neutrálním prvkem 0. Zdůvodněte.

(a)

$\circ$	0	1
0		
1		

(b)

$\circ$	0	1	2
0			
1			
2			

(c)

$\circ$	0
0	

(d)

$\circ$	0	1	2	3
0				
1		0		
2				
3				

Cv. 5.3 Necht' $(G, \circ)$ je grupa a $x \in G$. Rozhodněte, zda $(G, *)$ je grupou s operací definovanou $a * b = a \circ x \circ b$ pro všechna $a, b \in G$.

Cv. 5.4 Rozhodněte a zdůvodněte, zda je Abelovou (komutativní) grupou:

- (a) množina $\left\{ \begin{pmatrix} 1 & z \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \mid z \in \mathbb{Z} \right\}$ s maticovým součinem,
- (b) množina $\left\{ \begin{pmatrix} a & a \\ a & a \end{pmatrix} \mid a \in \mathbb{R} \setminus \{0\} \right\}$ s maticovým součinem.

Cv. 5.5 Vyjádřete jako prvky daného tělesa výrazy:

- (a) $((2^{-1} + 1)4)^{-1}$ a $4/3$ v $\mathbb{Z}_5$,
- (b) $6 + 7$, -7 , $6 \cdot 7$, 7^{-1} a $6/7$ v $\mathbb{Z}_{11}$.

Cv. 5.6 Nad $\mathbb{Z}_5$ najděte množinu všech řešení soustavy rovnic

$$3x + 2y + z = 1,$$

$$4x + y + 3z = 3$$

a spočítejte její mohutnost.

Cv. 5.7 Nalezněte multiplikativní inverze 9^{-1} a 12^{-1} v $\mathbb{Z}_{31}$.

Cv. 5.8 V $\mathbb{Z}_7$ spočítejte mocninu matice A^{100} pro matici $A = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}$.